

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021**

**ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ (ΜΙΑ ΚΛΙΝΗ ΣΤΟ ΚΑΘΕ
ΕΝΑ) ΣΤΗΝ ΕΠΤΑΓΩΝΙΑ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ»**

Αρ. Φακ. ΛΕΜ/01516/2020

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας και Οικήσεως Λεμεσού με αρ. φακ. ΛΕΜ/01516/2020 και ημερομηνία 14/05/2021 για αξιολόγηση κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής αφού το προτεινόμενο έργο είναι εκτός των ορίων ανάπτυξης της Δήλωσης Πολιτικής.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά αίτηση για την ανέγερση τεσσάρων τουριστικών καταλυμάτων μίας κλίνης το κάθε ένα στην κοινότητα Επταγώνια, της Επαρχίας Λεμεσού.

Το έργο προτείνεται να χωροθετηθεί στα τεμάχια με αρ. 551, 552, Φ/Σχ.48/31, με εμβαδό 820 τ.μ. που εμπίπτει εντός πολεοδομικής ζώνης Ζ1 (Ζώνη Προστασίας) με ποσοστό δόμησης και κάλυψης 6%, 2 ορόφους (Χάρτης 1). Βρίσκεται σε απόσταση περίπου 700 μέτρων από τον πυρήνα του χωριού Επταγώνια, 330 μέτρα περίπου από την οικιστική ζώνη και 650 μέτρα από την κοντινότερη υδατοδεξαμενή άρδευσης της κοινότητας. Η πρόσβαση στα τεμάχια γίνεται δια μέσου δημόσιου ασφαλτοστρωμένου δρόμου και ακολουθώντας από χωμάτινο δρόμο μήκους 30 μέτρων περίπου.

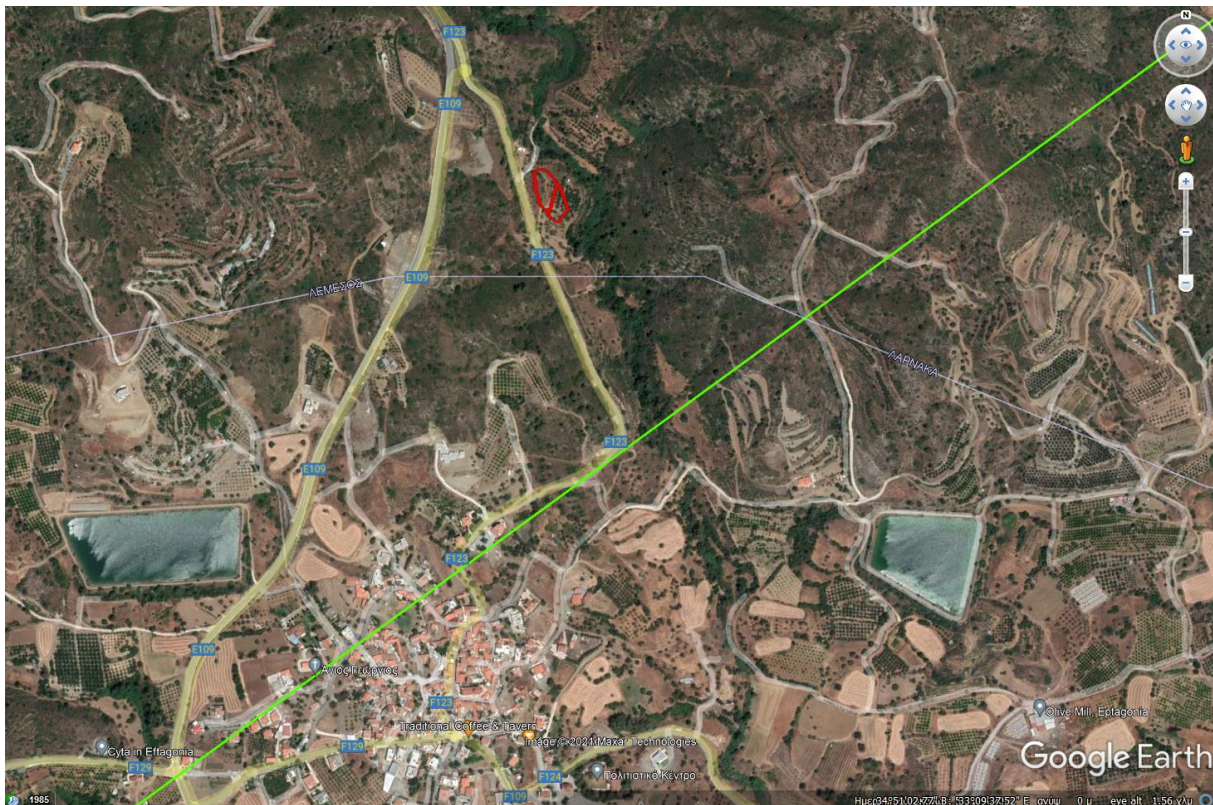
Το τεμάχιο χαρακτηρίζεται από ελαιόδεντρα και αμυγδαλιές και δεν εντοπίστηκαν σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας. Επιπλέον, μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του Ιουλίου του 2021, μεγάλο μέρος των δέντρων έχουν καταστραφεί (Φωτογραφίες 1, 2 & 3). Συγκεκριμένα στο τεμάχιο 551 έχουν καταστραφεί 12 ελαιόδεντρα και στο τεμάχιο με αρ. 552 έχουν επηρεαστεί 34 ελαιόδεντρα όπου γίνονται ενέργειες επαναφοράς και συντήρησης τους (Παράρτημα 1 – Επιστολή Μελετητή).

Το προτεινόμενο έργο θα αποτελείται από:

- Χώρος Υποδοχής 15.95 τ.μ.
- Τέσσερα μικρά σπιτάκια 30.68 τ.μ. το κάθε ένα
- Κολυμβητική δεξαμενή
- Πράσινους κοινόχρηστους χώρους

Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση της τάξης των 30 μέτρων από την κοίτη του ποταμού Βασιλικού και εντός της Κοντινής Ζώνης Προστασίας του ταμιευτήρα ύδρευσης Καλαβασού στον οποίο εισρέει ο ποταμός και εφάπτεται με τεμάχιο το οποίο βρίσκεται σε χαμηλότερο υψομετρικά επίπεδο κοντά στη κοίτη του ποταμού.

Η υδροδότηση του προτεινόμενου έργου θα καλυφθεί από τη Δημόσια Υδατοπρομήθεια και οι ανάγκες σε νερό αναμένεται να ανέλθουν στα 1200 λίτρα την ημέρα. Στους χώρους πρασίνου θα φυτευτούν δέντρα που να συνάδουν με τη χλωρίδα της περιοχής. Ο Συντελεστής θερμοπερατότητας κατά τη λειτουργία του έργου αναμένεται να είναι μικρότερος από $0,65W/m^2K$.

Χάρτης 1: Χωροθέτηση προτεινόμενου έργου (κόκκινο περίγραμμα)

Φωτογραφία 1: Προτεινόμενα τεμάχια μετά από την καταστροφική πυρκαγιά

Φωτογραφία 2: Προτεινόμενα τεμάχια μετά από την καταστροφική πυρκαγιά

Φωτογραφία 3: Τοπίο περιμετρικά και εντός των προτεινόμενων τεμαχίων

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και των αντίστοιχων περιβαλλοντικών επιπτώσεων

3.1 Οι κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

- 3.1.1 Χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες ύλες, ενέργεια, έδαφος κλπ, από την ανέγερση του έργου.
- 3.1.2 Αναμένεται αύξηση στερεών και υγρών αποβλήτων σε όλα τα στάδια της κατασκευής του έργου. Μέρος της ποσότητας του επιφανειακού εδάφους που θα αφαιρεθεί θα χρησιμοποιηθεί για επιχωματώσεις και η υπόλοιπη θα δοθεί σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης αποβλήτων.
- 3.1.3 Αναμένεται επηρεασμός της ατμόσφαιρας, από τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και διοξειδίου του άνθρακα από τη λειτουργία των οχημάτων και μηχανημάτων τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ανέγερση του έργου.
- 3.1.4 Μόνιμη σφράγιση εδάφους, περίπου 6% του συνολικού εμβαδού των προτεινόμενων τεμαχίων, από την ανέγερση του προτεινόμενου έργου.
- 3.1.5 Αύξηση θορύβου, δονήσεων και σκόνης από τις χωματοουργικές εργασίες και τις εργασίες ανέγερσης.
- 3.1.6 Αύξηση στην περιοχή της κίνησης των οχημάτων μεταφοράς κατασκευαστικών υλικών στο εργοτάξιο.

- 3.1.7 Πιθανότητα ρύπανσης από ατύχημα ή διαρροή καυσίμων από τα μηχανήματα στο έδαφος και στους υπόγειους αποδέκτες.
- 3.1.8 Αφαίρεση περίπου 12 ελαιόδεντρων που έχουν καταστραφεί από τις πυρκαγιές του Ιουλίου 2021 που βρίσκεται εντός του τεμαχίου από την ανέγερση του έργου.
- 3.1.9 Μέτρα προστασίας που ποταμού που βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση της τάξης των 30 μέτρων από την κοίτη του ποταμού Βασιλικού και εντός της Κοντινής Ζώνης Προστασίας του ταμιευτήρα ύδρευσης Καλαβασού.
- 3.2 Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου, αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:
- 3.2.1 Αυξημένος κίνδυνος πλημμυρών από τη σφράγιση του εδάφους όλων των προτεινόμενων τεμαχίων.
- 3.2.2 Δημιουργία υγρών και στερεών οικιακών αποβλήτων τα οποία θα προκύψουν από τη λειτουργία της ανάπτυξης.
- 3.2.3 Αλλαγή στη φυσιογνωμία της περιοχής από την ανέγερση του έργου.
- 3.2.4 Αύξηση κατανάλωσης νερού, ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων φυσικών πόρων.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον, σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

- 4.1 Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, τα μέτρα τα οποία προτείνονται από τον κύριο του έργου για την πρόληψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά το στάδιο κατασκευής του έργου είναι τα πιο κάτω:
- 4.1.1 Ορθή επεξεργασία των αποβλήτων που θα προκύψουν από χωματουργικές εργασίες η οποία θα τύχει επεξεργασίας από εξουσιοδοτημένους μονάδες.
- 4.1.2 Λήψη αναγκαίων μέτρων για τον περιορισμό της σκόνης και της οπτικής ρύπανσης κατά τις χωματουργικές εργασίες, την προσωρινή εναπόθεση και μεταφορά χύδην λεπτόκοκκων υλικών κλπ.
- 4.1.3 Λήψη μέτρων που αφορούν, ασφάλεια και υγεία στο εργοτάξιο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (περίφραξη τεμαχίου, κ.α.).
- 4.1.4 Ο εξοπλισμός εξωτερικό χώρου του εργοταξίου θα συνάδει με την ισχύουσα νομοθεσία για την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον.
- 4.1.5 Χρήση χρωμάτων κι άλλων υλικών με χαμηλή εκπομπή VOCs και χρήση οικολογικών χρωμάτων στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους.
- 4.2 Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, τα μέτρα τα οποία προτείνονται από τον κύριο του έργου για την πρόληψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου είναι τα πιο κάτω:
- 4.2.1 Τα απόβλητα που θα προκύπτουν από τη λειτουργία του έργου θα τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα τον περί Αποβλήτων Νόμο.

- 4.2.2 Τοποθέτηση φωτισμού με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες και χρήση λαμπτήρων LED σε χώρους με περιοδική χρήση για αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
- 4.2.3 Εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων, θέρμανσης και εξοικονόμησης νερού.
- 4.2.4 Στους χώρους περιμετρικά του έργου θα γίνει δεντροφύτευση και τοπιοτέχνηση που συνάδει με τη φυσική βλάστηση της περιοχής.
- 4.2.5 Τήρηση απαιτήσεων πυρασφάλειας και τοποθέτηση πινακίδων και άλλων σημάτων θέσεων πυροσβεστικού εξοπλισμού, οδών διαφυγής και εξόδων κινδύνου.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν απαιτείται η ετοιμασία Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. Η πλησιέστερη περιοχή Natura 2000 βρίσκεται σε απόσταση περίπου 3km - Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Βουνοκορφές Μαδαρής - Παπούτσας» - CY2000015.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου κρίθηκε σκόπιμο να πραγματοποιηθεί διαβούλευση με άλλα αρμόδια τμήματα και φορείς.

Συγκεκριμένα, ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων το οποίο δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου νοουμένου ότι, το προτεινόμενο έργο θα εφαρμόσει πιστά τις πρόνοιες των «Περί προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Μέτρα προστασίας ταμιευτήρων των οποίων το νερό προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση)» Κανονισμών του 2019 (Κ.Δ.Π. 134/2019), καθώς και των μέτρων προστασίας που ενσωματώθηκαν στο Παράρτημα πιο κάτω, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων δεν φέρει ένσταση στην περιβαλλοντική αδειοδότηση του.

Το Τμήμα Δασών δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου μετά και από την καταστροφική πυρκαγιά νοουμένου ότι, θα εφαρμοστούν όροι για την πυροπροστασία και τη διατήρηση των δέντρων εντός των τεμαχίων. Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και η Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας δεν έχουν ένσταση στην υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, την επιτόπια επιθεώρηση, τις απόψεις των Τμημάτων και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

Χαρακτηριστικά του έργου: Κατά την αξιολόγηση του συνόλου των χαρακτηριστικών του προτεινόμενου έργου, διαπιστώθηκε ότι πρόκειται για ανέγερση έργου εντός πολεοδομικής

ζώνης Ζ1 (Ζώνη Προστασίας) με ποσοστό δόμησης και κάλυψης 6%, 2 ορόφους. Πρόκειται για μικρής έκτασης έργο με μικρή περιβαλλοντική αποτύπωση.

Τοποθεσία του έργου: Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε απόσταση περίπου 267 μέτρα από την κοντινότερη οικιστική ζώνη και 650 μέτρα από την κοντινότερη υδατοδεξαμενή. Βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση της τάξης των 30 μέτρων από την κοίτη του ποταμού Βασιλικού και εντός της Κοντινής Ζώνης Προστασίας του ταμειυτήρα ύδρευσης Καλαβασού στον οποίο εισρέει ο ποταμός και εφάπτεται με τεμάχιο το οποίο βρίσκεται σε χαμηλότερο υψομετρικά επίπεδο κοντά στη κοίτη του ποταμού. Το εν λόγω έργο, θα εξεταστεί κατά παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής αφού είναι εκτός του ορίου ανάπτυξης της Δήλωσης Πολιτικής.

Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής αφού δεν διαπιστώθηκαν σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας που να χρήζουν προστασίας. Οι επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του έργου είναι διαχειρίσιμες και μπορούν να μετριαστούν με την εφαρμογή των ανάλογων μέτρων.

Δημήτρης Κουτροκίδης
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Ημερομηνία.: 28 Μαρτίου, 2022
Αρ Φακ.: 02.10.011.015.004.001

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ (ΜΙΑ ΚΛΙΝΗ ΣΤΟ ΚΑΘΕ ΕΝΑ) ΣΤΗΝ ΕΠΤΑΓΩΝΙΑ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ»

Αρ. Φακ. ΛΕΜ/01516/2020

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
4. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
6. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
7. Τα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].
8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
9. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

10. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

B. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Να εγκατασταθεί σύστημα με πυροσβεστικές φωλιές και τυλιχτήρες νερού που να καλύπτουν όλη την περίμετρο του έργου.
2. Να δημιουργηθεί πράσινη αντιπυρική λωρίδα περιμετρικά της ανάπτυξης πλάτους 6 μέτρων. Η πράσινη αντιπυρική λωρίδα να σκοπεύει στη δημιουργία μη πυρόφιλου περιβάλλοντος και να περιλαμβάνει φυτεύσεις πυράντοχων ειδών.
3. Τα υγρά απόβλητα (οικιακά απόβλητα, τα γκρίζα νερά) του κάθε καταλύματος να διοχετεύονται σε στεγανή δεξαμενή και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι δεξαμενές να αδειάζονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και να επιθεωρούνται για τυχόν διαρροές και υπερχειλίσεις.
4. Τα νερά της κολυμβητικής δεξαμενής / πισίνας (backwash) του κάθε καταλύματος να διοχετεύονται σε στεγανή δεξαμενή και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων.
5. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων που θα δημιουργούνται κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων και το οποίο θα εξυπηρετεί τους ανοικτούς χώρους του έργου. Τα όμβρια ύδατα να περνούν από κατάλληλα συστήματα (π.χ σύστημα λιποπαγίδας) ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τυχόν ρυπογόνων ουσιών στο έδαφος ή στον ποταμό που γειτνιάζει με την ανάπτυξη.
6. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
7. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
8. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
9. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργο που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
10. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων

του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

11. Οι ποσότητες μπαζών / υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματοουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματοουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2021.
12. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφροι ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
13. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
14. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών, μηχανημάτων κλπ εκτός του εργοταξίου.
15. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
16. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).
17. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021.
18. Υγρά απόβλητα ή/και ρυπογόνα υλικά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, στον ποταμό και στα όμβρια ύδατα, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχισμα.
19. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.
20. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διατάγματος του 2020 (Κ.Δ.Π. 121/2020).

21. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.
22. Να γίνει προσπάθεια για ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων στο φυσικό δίκτυο απορροής ομβρίων υδάτων και λήψη αντιδιαβρωτικών μέτρων, με φύτευση των τοποθεσιών όπου γίνονται εκσκαφές ή επιχωματώσεις.
23. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
 - i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
 - ii. Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - vi. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - vii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - viii. Να μειωθεί κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - ix. Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
 - x. Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
24. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
 - i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
 - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
 - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
 - iv. Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων.
 - v. Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες, για να μην παρενοχλούνται οι περίοικοι.
 - vi. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

- vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
25. Να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί τυχόν απόρριψη αποβλήτων, μηχανέλαιων και άλλων ρύπων που πιθανόν να επηρεάσουν το έδαφος, τον ποταμό και τα υπόγεια νερά.
26. Να αποφεύγεται η διεξαγωγή χημатурγικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς στερεών στους κοντινούς υδάτινους αποδέκτες.
27. Να ληφθούν μέτρα σύμφωνα με τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, σε συνεννόηση με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
28. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.
29. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].
30. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα και η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs.
31. Ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
2. Κάθε χρόνο, από τον Απρίλιο μέχρι τον Μάιο, να αφαιρούνται και να απομακρύνονται τα ξερά χόρτα από όλη την έκταση του έργου και ο χώρος να εξωραϊζεται.
3. Τα υγρά οικιακά απόβλητα να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή δεξαμενή και στη συνέχεια να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021 (Αρ. 185(Ι)/2011).
4. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων
5. Για τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία, του έργου να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Στη συνέχεια να παραδίνονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε

επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

6. Οποιαδήποτε άλλα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2021.
7. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στο έργο, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής. Η εξάτμιση (εξώστ) να καταλήγει σε φρεάτιο και το δωμάτιο εγκατάστασης της να είναι περιμετρικά καθαρό από εύφλεκτα υλικά.
8. Για την δεντροφύτευση ή/και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη.
9. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.
10. Σε περίπτωση που στο έργο θα λειτουργούν συστήματα ψύξης και κλιματισμού ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 (Αρ. 62(Ι)/2016) έως 2017 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Εθνική Νομοθεσία/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Προστασία της στιβάδας του όζοντος και τα αέρια του θερμοκηπίου], καθώς και του Κανονισμού 2067/2015/ΕΚ (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Ευρωπαϊκή Νομοθεσία & Οργανισμοί/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου].

Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος καθότι τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).

11. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].
12. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.

13. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
- Ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. χώρους στάθμευσης), να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης
 - Φωτισμός με αισθητήρες κίνησης ή αυτόματος χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κλπ
 - Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα αγοραστεί μελλοντικά να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης
 - Στον εσωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον οικονομικοί λαμπτήρες και στον εξωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες τύπου LED
 - Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες, όπου είναι εφικτό
 - Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.
14. Για τη μείωση κατανάλωσης νερού να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:
- Να εγκατασταθούν συστήματα εξοικονόμησης νερού (π.χ. ανιχνευτές κίνησης)
 - Να τοποθετηθούν βρύσες ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες (μέγιστη ροή 2,5 λίτρα /λεπτό)
 - Να τοποθετηθούν καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες.
15. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, σαμπουάν, σαπούνια κλπ.), και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
16. Προτείνεται η χρήση ανακυκλωμένου χαρτιού, οικολογικών προϊόντων καθαρισμού και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
17. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή / και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, παράκτια ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
18. Για την εξοικονόμηση νερού προτείνεται η χρήση αυτόματου συστήματος άρδευσης για τους χώρους πρασίνου.
19. Γίνεται εισήγηση όπως εφαρμοστεί Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) για την ανάπτυξη. Με την εφαρμογή του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης EMAS, δίνεται η δυνατότητα για συνεχείς βελτιώσεις στις περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης, ενισχύοντας ταυτόχρονα και την ανταγωνιστικότητά τους. Το λογότυπο του EMAS έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί και ως μέσο μάρκετινγκ και πωλήσεων, προωθώντας τις βέλτιστες περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης. Συστήνεται η επαλήθευση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης από τρίτο ανεξάρτητο επαληθευτή, πρακτική η οποία ακολουθείται π.χ. για την καταχώρηση στο μητρώο EMAS (Environmental Management and Audit Scheme) του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της ΕΕ Για περισσότερες πληροφορίες αποστείνετε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment [στη διαδρομή Αδειοδοτήσεις/Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS].
20. Συστήνεται όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο υποβολής αίτησης και εξασφάλιση του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Σήματος EU ECOLABEL για την προτεινόμενη ανάπτυξη. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αποστείνετε στην ιστοσελίδα του Τμήματος

Δ. Όροι κατά την αποξήλωση ή τυχόν τροποποίηση του έργου

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του έργου να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
 - α) Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του.
 - β) Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου του έργου στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Αρμόδια Αρχή.
3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

Τμήμα Περιβάλλοντος
28 Μαρτίου, 2022